

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Филология және әлем тілдері факультеті
Қазақ әдебиеті және әдебиет теориясы кафедрасы

Филология және әлем тілдері факультеті
Ғылыми кеңесінің мәжілісінде бекітілді
№_12 хаттама «12» 06. 2015 ж.
Факультет деканы Әбдиманұлы Ө.

Мамандық «5В020500» Филология

СИЛЛАБУС

Модуль №1

КӨРКЕМ ШЫҒАРМА ДРАМАТИЗМІ

4-курс, к/б, күзгі семестр, 3-кредит, пәннің түрі (таңдаулы)

Дәріскер:

Солтанаева Еркінгүл Молотовна, филология ғылымдарының кандидаты 3773339 (ішкі 1330), e-mail: esoltanaeva@mail.ru, 323-каб.

Оқытушы (практикалық, семинар, зертханалық сабақтар):

Солтанаева Еркінгүл Молотқызы, филология ғылымдарының кандидаты 3773339 (ішкі 1328), e-mail: esoltanaeva@mail.ru, 323-каб.

Пәннің мақсаттары мен міндеттері:

Курс мақсаты

– қазіргі әдебиеттанудағы интертекстуалдық мәселесіне негізгі тәсілдемелері туралы жан-жақты мағлұмат беру; интертекст және мәтін талдау принциптері мен әдістерін зерделеу.

Курстың негізгі міндеттері:

- 1) «интертекстуалдық» ұғымының сипаттамасы, интертекстуалдық теориясының қалыптасуы мен дамуы негізгі кезеңдері;
- 2) көркемдік мәтіндердегі интертекстуалдықтың негізгі түрлері мен қызметтерін анықтау;
- 3) көркем шығарманың интертекстуалдық және текстологиялық талдауы принциптерін ашу.

Құзыреттері (оқытудың нәтижелері):

Курсты оқу нәтижесінде магистранттың білуі керек шарттар:

- 1) мәтінтану мен интертекстуалдықтың негізгі ұғымдары мен категориялары;
- 2) интертекстуалдық теориясының қалыптасуы мен дамуы тарихы;
- 3) интертекстуалдық мәселесінің зерттеу әдістері мен тәсілдері.

Пререквизиттері:

Философия, әдебиет теориясы, әдебиеттанудың өзекті мәселелері, ғылыми зерттеу ұйымдастыру және жоспарлау, әдебиет зерттеу әдістері

Постреквизиттері:

Әдебиеттанудың философиялық және методологиялық мәселелері, әдебиеттанудағы негізгі бағыттары және мектептері, көркем мәтін теориясы.

ПӘННІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН МАЗМҰНЫ

Апта	Тақырыптың аталуы	Сағат саны	Бағасы
	1 Модуль. Драматизм жүйесі және оның көркем мәтіндегі қызметі		

1	№ 1 дәріс. Әдеби-эстетикалық категориялар.	1	0
	№ 1 семинар сабағы. Драматизм категориясы	1	4
	№ 1 МОӨЖ. Эстетикалық категориялардың жалпы пәлсапалық аспектілері (ойтолғам).	1	6
2	№ 2 дәріс. Эстетикалық ойдың даму тарихындағы драматизм категориясы	1	0
	№ 2 семинар сабағы. Әдебиет теориясындағы драматизм ұғымы	1	4
	№ 2 МОӨЖ. Ұлттық әдебиеттанудағы драматизм туралы зерттеулер (шолу мақала)	1	6
3	№ 3 дәріс. Әдебиет пен өнердегі синергетика заңдылығының қызметі	1	0
	№ 3 семинар сабағы. Тәртіп параметрі және бағындыру принципі	1	4
	№ 3 МОӨЖ. М.Жұмабаевтың «Шолпанның күнәсі» әңгімесін тәртіп параметрі тұрғысынан талдау	1	6
4	№ 4 дәріс. Өзін-өзі ұйымдастырудың белсенді жолдары	1	0
	№ 4 семинар сабағы. Әдебиеттегі драмалық жағдаяттар	1	4
	№ 4 МОӨЖ. Д.Исабековтың «Ескерткіш» әңгімесіндегі драматизм	1	6
5	№ 5 дәріс. Драматизм және символ	1	0
	№ 5 семинар сабағы. «Абай жолы» роман-эпопеясындағы драматизм	1	4
	№ 5 МОӨЖ. Б.Майлиннің «Күлпаш» әңгімесінің драматизмі	1	6
6	№ 6 дәріс. Көркем шығармадағы драматизмнің берілу тәсілдері мен формалары	1	0

	№ 6 семинар сабағы. Көркем тартыс	1	4
	№ 6 МОӨЖ. Антикалық шығармалардағы көркем тартыс	1	6
7	№ 7 дәріс. Көркем тартыс және драматизмнің арақатынасы	1	0
	№ 7 семинар сабағы. Тартыс түрлері	1	4
	№ 7 МОӨЖ. О.Бөкеевтің «Атаукере» повесіндегі тартыс және драматизм	1	6
2-модуль. Әдеби үдеріс және драматизм			
8	№ 8 дәріс. Драмалық тартыс	1	0
	№ 8 семинар сабағы. Драмалық тартыстың пьесалардағы көрінісі	1	4
	№ 8 МОӨЖ. Көркем шығармадағы псевдоконфликт	1	6
9	№ 9 дәріс. Көркем тартыстың әдеби бағыт және ағымдармен байланысы	1	0
	№ 9 семинар сабағы. XX ғасырдағы қазақ әдебиетінің тарихы – көркем тартыстың өзгеру тарихы ретінде	1	4
	№ 9 МОӨЖ. Қазіргі қазақ әңгімелеріндегі тартыс табиғаты	1	6
10	№ 10 дәріс. Характер және драматизм. (Әлеуметтік типтер)	1	0
	№ 10 семинар сабағы. Тартыс параболизациясы.	1	4
	№ 10 МОӨЖ. О.Бөкеевтің «Қар қызы» шығармасындағы тартыс	1	6
11	№ 11 дәріс. Жазушы позициясы және драматизм	1	0
	№ 11 семинар сабағы. Психологиялық талдау- өмір шындығын драматизациялаудың тәсілі ретінде	1	4
	№ 11 МОӨЖ. Ж.Аймауытовтың «Ақбілек» романындағы өмір шындығы және драматизм		6
12	№ 12 дәріс. Әдеби жанрлар және драматизм	1	0
	№ 12 семинар сабағы.	1	4
	№ 12 МОӨЖ. М.Әуезовтың «Қилы заман» шығармасындағы проблематика	2	6

	және драматизм		
13	№ 13 дәріс. Әдеби үдеріс және драматизм	1	0
	№ 13 семинар сабағы. XX ғасыдың 20-30 жылдарындағы драматизм	1	4
	№ 13 МОӨЖ. Б. Майлиннің бір әңгімесін таңдап алып, драматизм табиғатына талдау жасау	1	6
14	№ 14 дәріс. XX ғасыдың 50-60 жылдарындағы драматизм	1	0
	№ 14 семинар сабағы. XX ғасыдың 70-90 жылдарындағы драматизм	1	4
	№ 14 МОӨЖ. «Ауылдық проза» өкілдерінің шығармашылығындағы драматизм ерекшелігі	1	6
15	№ 15 дәріс. Постмодернистік әдебиеттегі драматизм	1	0
	№ 15 семинар сабағы. Қазіргі қазақ әдебиетіндегі драматизм ерекшелігі	1	4
	№ 15 МОӨЖ. Ж. Қорғасбек, А. Алтай, Д. Рамазан, Р. Мұқанова шығ. Драматизм (бір шығарманы таңдап алып, талдау жасау)	1	6

ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

Негізгі:

1. Ахметов А.З. Современное развитие и традиции казахской литературы. – Алматы, 1984.
2. Фесенко Э.Я. Теория литературы. – Архангельск, 2001. – 234 с.
3. Хализев В.Е. Теория литературы. – Москва, 2002. – 324 с.
4. Есембеков Т.У. Функции драматизма в художественном тексте. – Алматы, 2013.
5. Есаулов И. Эстетический анализ литературного произведения. – Кемерово, 1991.
6. Есмагамбетов Ы. Әдебиет теориясының мәселелері. – Алматы, 2011. 182 б.
7. Кәкішев Т. Кер заманның кереғар ойлары. – Алматы: Санат, 1997. – 352 б.
8. Майтанов Б.Қ. Әуезов және ұлттық әдеби үрдістер. – Алматы, 1999. – 544 б.
9. Нұрғали Р. Әуезов және Алаш. Әдебиеттегі ұлттық рух. – Алматы, 1997. – 432 б.
10. Сахновенский –Панкеев В. Драма. Конфликт. Композиция. - ., 1969. – 232 с.

Білімді бағалау көрсеткіші :

Буквенный эквивалент оценки	Цифровой эквивалент оценки (GPA)	Баллы в %	Оценка по традиционной системе
-----------------------------	----------------------------------	-----------	--------------------------------

A	4	9 5-100	"Өте жақсы"
A-	3,67	9 0-94	
B+	3,33	8 5-89	"Жақсы"
B	3	8 0-84	
B-	2,67	7 5-79	
C+	2,33	7 0-74	"Қанағаттарлық"
C	2	6 5-69	
C-	1,67	6 0-64	
D+	1,33	5 5-59	
D	1	5 0-54	
F	-	0 -49	"Неудовлетворительно " (непроходная оценка)
I	-	-	"Дисциплина не завершена"
W	-	-	"Отказ от дисциплины"
AW	-	-	"Отчислен с дисциплины"
AU	-	-	"Дисциплина прослушана"
P/NP (Pass / No Pass)	-	65- 100/0-64	"Зачтено/ не зачтено"

Студенттің жұмысын семестр ішінде бағалау кезінде мыналар ескеріледі:

- сабаққа қатысуы;
- практикалық сабақтарға белсенді және жемісті қатысуы;
- негізгі және қосымша әдебиеттерді игеруі;
- СӨЖ орындауы;
- барлық тапсырмаларды уақтылы тапсыруы.

СӨЖ-дің үш тапсырмасын уақтылы орындамағаны үшін AW қойылады.

Академиялық мінез-құлық және әдеп саясаты

- Төзімді болыңыз, өзгенің пікірін сыйлаңыз. Қарсылығыңызды әдеппен жеткізе біліңіз. Плагиаттыққа және басқа да әділетсіз жұмыс тәсілдеріне жол берілмейді. СӨЖ, аралық бақылау және қорытынды емтихан кезінде айтып жіберуге және көшіруге, басқа студент үшін емтихан тапсыруға жол берілмейді. Курсқа қатысты кез келген ақпаратты бұрмалағаны, Интернетке рұқсатсыз кіргені, шпаргалка пайдаланғаны әшкереленген студент «F» деген қорытынды баға алады.

Көмек: Өздік жұмысты (СӨЖ) орындау, оны тапсыру және қорғау бойынша кеңес алу үшін, сондай-ақ өткен материалдар және оқылатын курс бойынша туындайтын барлық басқа да мәселелер бойынша қосымша ақпарат алу үшін оқытушыға оның офис-сағаты кезінде хабарласыңыз.

Кафедра мәжілісінде қаралды
2015 жылғы «...» № 41 хаттама

- Кафедра меңгерушісі
- Дәріскер

А.Темірболат
Е.М.Солтанаева